

STŘELICKÝ ZPRAVODAJ

Ročník XXII

<http://www.streliceubrna.cz>

Únor 2003

Z Rady obce

Rada obce zasedala celkem dvakrát a sice na 3. a 4. zasedání. Mimo jiné projednávala a řešila:

- vybrala firmu Malý na pokácení lípy na hřbitově; před vlastním kácením bude naše občany včas informovat o potřebných opatřeních na hřbitově,
- postupně bude nabíhat činnost výborů ZO (finančního a kontrolního) a komisí RO tak, aby se do konce ledna nebo nejpozději začátkem února sešly na svých prvních zasedáních a jejich předsedové, zástupci předsedů a členové obdrželi jmenovací listiny,
- na svém prvním zasedání se již dne 7.1. sešla stavební komise, její členové obdrželi jmenovací listiny (předseda - Ing. V. Fučík, místopředseda - p. J. Doubek); komise řeší pro RO jako poradní orgán záležitosti, týkající se veškerých stavebních aktivit na katastrálním území naší obce a RO bere její doporučení v úvahu; bude jednat vždy ob každé úterý v 19:00 v Obecním domě po pondělním jednání RO,
- stavební komise projednala na svém prvním zasedání všechny žádosti o vyjádření k zamýšleným stavebním aktivitám (vyjádření obce je potřebné pro vlastní stavební povolení, které vydává stavební úřad) a na všechny bylo odpovězeno (v některých případech šlo o pozdější reakci, která byla způsobena předáváním agendy z minulého volebního období, v těchto případech se všem dotčeným RO omlouvá),
- projednala a schválila jednací řád RO a ZO a ten předloží ke schválení do ZO,
- starostovi obce bylo uloženo svolat 3. zasedání Zastupitelstva obce na 30.1.2003; z důvodů redakční uzávěrky zpravodaje před tímto termínem přineseme zpravodajství o tomto pro obec důležitém jednání v příštím čísle,
- zpracovala a odeslala dotazník o místních vodovodech a kanalizacích pro firmu AQUATIS,
- obec převzala po MěÚ Rosice v důsledku reorganizace státní správy a samosprávy veškerou agendu o pečovatelské službě; týká se to rovněž obědů, které dostávají naši zejména starší občané. Obědy budou dodávány dále, tak jako dosud za stejnou cenu (bude se ještě prověřovat podíl dopravy na ceně) a dosavadním způsobem; všichni občané odebírající oběd obdrželi nový dotazník a obnoví si znovu žádost o obědy nyní již přímo s naší obcí,
- přijala informaci o zřízení přírodního parku Výhon (Židlochovice, Blučina, Nosislav),
- podpořila a doporučila vyhovět žádosti administrátora Mgr. T. Mikuly o příspěvek na zřízení plynového topení v našem farním kostele,

- vzala na vědomí zprávu o kladném závěru zprávy České školní inspekce v naší MŠ,
- schválila vydání Střelického zpravodaje č. 2/2003 - únor,
- schválila dalších 10 přihlášek na byty do stavebního bytového družstva Střelice (kontakt byl uveden v minulém čísle zpravodaje),
- pověřila starostu a místostarostu obce k jednání na Státním fondu životního prostředí v Praze s jeho ředitelem ve věci podání informace o změně stavby před dokončením na probíhající stavební akci „Čistírna odpadních vod“; jednání proběhla s výsledkem, že pokud obec bude prosazovat změnu technologie vlastní ČOV, musí pro dotaci doložit fondu jím předepsaná vyjádření od příslušných orgánů (fond zaujímá ke změně velmi rezervované stanovisko),
- sleduje počínající stavbu bytového domu na ul. Ant. Smutného a ve spolupráci se stavbyvedoucím a stavebním dozorem zajišťuje přiměřenou čistotu komunikace po odvozu hlíny od bytovek směrem do Vršovic i v opačném směru,
- pro poskytnutí prostředků ze Státního fondu rozvoje a bydlení odsouhlasila požadované doklady, mimo jiné konečný návrh smlouvy o sdružení finančních prostředků, bezúplatný převod státního pozemku na obec aj.,
- projednávala problémy a požadavky Základní školy jako nově vzniklé příspěvkové organizace obce,
- pomohla při vystavení STK zásahových vozidel místní organizace SDH,
- doporučila sekci informatiky kulturní komise aktualizovat naše www stránky dle předloženého návrhu,
- zabývala se otázkou inovace stávajícího územního plánu obce z r. 1996 včetně předpokládaného rozdělení na etapy i z hlediska odhadu na finanční rozpočet obce,

- znovu se zabývala spolu se stavební komisí žádostí p. Polešáka na pronájem koupaliště s podnikatelským záměrem; povede v tomto směru jednání se žadatelem a následně s právním poradcem obce,
- schválila navržený postup k získání map a popisných dat našeho katastrálního území Střelice v digitální podobě včetně dopadu na finanční rozpočet obce,
- zabývala se přípravou výběrového řízení pro pokos trávy v obci,
- zabývala se požadavkem na odstranění náletu dřevin na Střelickém potoce v úseku koupaliště - mostek na ul. Na Hrázi,
- vzala na vědomí informaci Hasičského záchranného sboru JmK o integrovaném záchranném systému, o požární ochraně a o krizovém řízení a kompetencích dalších orgánů státní správy v těchto oblastech; na tato témata proběhnu v období 2/03 - 6/03 speciální školení starostů obcí,
- vzala na vědomí zprávu místostarosty obce o valné hromadě sdružení ESOM (Energetické sdružení obcí jižní Moravy), které se zabývá mj. požadavkem obcí o volném prodeji a převoditelnosti akcií JME,
- zabývala se a předložila Zastupitelstvu obce k řešení žádost p. V. Kamenického o prodloužení pronájmu obecní restaurace „U nádraží“,
- bude se zabývat podáním přihlášek na JME na odběr el. energie na čerpacích stanicích v budovaném kanalizačním řádu a na vlastní ČOV,
- 21. 1. 2002 zasedala poprvé komise životního prostředí (předseda p. Patrik Smutný, místopředseda doc. RNDr. Milan V. Drápela, CSc.), dále 23. ledna komise pro veřejné záležitosti (předseda p. Miroslav Göth, místopředseda p. Ing. Zdeněk Trnka) a současně kontrolní výbor Zastupitelstva obce (předseda p. Ing. Jiří Chloupek, místopředseda p. Pavel Dupčík); pokusíme se dodávat Vám pravidelně výběr důležitých informací z jejich zasedání,
- vzala na vědomí zprávu o inventarizaci majetku obce, výsledku hospodaření a stavu peněžních aktiv obce,
- vyslechla s potěšením zprávu o úspěšném provedení účetního auditu hospodaření naší obce, který skončil hodnocením „nebyly zjištěny žádné nedostatky“; tento podmiňuje možnost obce obdržet státní dotaci na jakoukoliv státem dotovanou akci; za to patří dík celému pracovnímu kolektivu Obecního úřadu a především naší účetní paní Miroslavě Haasové,
- zvažovala jaké možnosti připadají v úvahu při vymáhání pohledávek dlužníků dlužících obci vyměřené poplatky (dopis, pohovor na obci, právník, soudní exekuce,...),
- řešila situaci při poskytování příplatku obce dětem nenavštěvujícím MŠ; řešením se bude zabývat ZO,

- navrhuje doplnit v Obecním domě vybavení pro občany vyřizující zde své záležitosti: doplnit stolek dole ve vstupní hale a na chodbě před Stavebním úřadem,
- osloví dopisem chovatele koní na Myslivně, aby se chovali šetrněji a ne necitelně při jízdách na koních k okolní přírodě v oblasti klidu - Bobrava, kde tímto trpí zejména tamní vzácná flora,
- místostarosta byl pověřen zúčastnit se v Třebíči pracovního jednání Svazu vodovodů a kanalizací měst a obcí (Svaz VKMO) o Fonděch EU a o regionu soudržnosti Jihovýchod (kraj Vysočina a Jihomoravský kraj), aby obec získala základní a počáteční informace o možnostech a způsobech jak dosáhnout na finanční prostředky dodávané do ČR Evropskou unií prostřednictvím těchto fondů (pro oblast vodního hospodářství, pro podporu malého a středního podnikání - infrastruktura, nakládání s odpady atd).

RNDr. L. Sklenář

Městský úřad Šlapanice

Obor státní sociální podpory

Upozorňujeme žadatele o dávky státní sociální podpory, že v souvislosti s ukončením činnosti Okresního úřadu Brno-venkov, je s platností od 1.1.2003 výkon státní správy v této oblasti zajišťován Městským úřadem Šlapanice, odborem státní sociální podpory. Kontaktní místa státní sociální podpory zůstávají zachována a jejich umístění se nemění. Z tohoto důvodu je na poštovních poukázkách, prostřednictvím kterých jsou žadatelům dávky SSP vypláceny, uveden jako odesílatel Město Šlapanice. Rovněž při výplatě na účet žadatele je odesílatelem Město Šlapanice.

Členění městského úřadu Šlapanice

Adresa podatelny pro všechny odbory v Brně:

Městský úřad Šlapanice
Detašované pracoviště Brno
(název odboru)
Koliště 17
601 46 Brno

Tajemník

Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Petr Štika
 544 423 313, stika@meuslapanice.cz

Kancelář tajemníka

Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Ing. Oldřich Zejda
 544 423 313, zejda@meuslapanice.cz

Sekretariát

Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Marie Hemalová
 544 423 311, hemalova@meuslapanice.cz

Oddělení informačních technologií

Koliště 17, 601 46 Brno
 Ing. František Plucar
 542 164 515, frantisek.plucar@ssp.mpsv.cz

Odbor dopravy

Gorkého 10, Brno
 Ing. Jiří Houzar
 542 164 700, mail zatím nemají

Odbor finanční

Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Ing. Pavel Havlíček
 544 423 340, havlicek@meuslapanice.cz

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví

Koliště 17, 601 46 Brno
 Mgr. Soňa Střechovská
 542 164 503, s.strechovska@oku-bo.cz

Odbor správní a vnitřních věcí

Moravské nám. 6, 601 70 Brno
 JUDr. Miroslava Muselíková
 542 161 202, m.muselikova@oku-bo.cz

Odbor správy majetku a komunál.

hospodářství
 Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Ing. Ivo Kouřil
 544 423 360, kouril@meuslapanice.cz

Odbor státní sociální podpory

Koliště 17, 601 46 Brno
 Ing. Lenka Nedomová
 542 164 551, lenka.nedomova@ssp.mpsv.cz

Odbor stavební, územního plánování a regionálního rozvoje

Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Ing. arch. Jiří Půža
 544 423 350, puza@meuslapanice.cz

Odbor školství a kultury

Moravské nám. 6, 601 70 Brno
 Iveta Líbalová
 542 163 398, i.libalova@oku-bo.cz

Odbor živnostenský

Masarykovo nám. 7, 664 51 Šlapanice
 Irena Kotolová
 544 423 370, kotolova@meuslapanice.cz

Odbor životního prostředí

Moravské nám. 6, 601 70 Brno
 Ing. Rostislav Beránek
 542 163 208, r.beranek@oku-bo.cz

Poradna pro manželství, rodinu a dítě

Koliště 17, 601 46 Brno
 PhDr. Zdislava Tuláčková
 542 164 578, mail: psychoporadna@volny.cz

Splatnost poplatků

Upozorňujeme, že podle obecně platné vyhlášky č. 06/2002, čl. 8 je splatnost poplatků za odpady do 15.3.2003 a podle vyhlášky č. 04/2002, čl. 7 je splatnost poplatků za psy do 31.3.2003.

Vodné a stočné

Upozornění redakce k ceně vodného a stočného uveřejněného ve Střelickém zpravodaji č. 12/2002.

V naší obci nemáme zatím vybudovanou čistírnou odpadních vod, tudíž naši občané neplatí stočné. Platí pouze vodné a to činí od 1.1.2003 20,60- Kč za 1000 litrů vody. Informace byla přetištěna z oznámení zaslání Svazem vodovodů a kanalizací Ivančice v plném rozsahu a nebyla opatřena příslušným vysvětlením.

redakce

Výrovka

Poznávejme přírodu a okolí rodného kraje.

Všichni stárneme, mění se desetiletími i naše příroda a vše v ní, aniž si to uvědomujeme. V obci Střelice a jeho okolí za léta vznikla řada staveb, které nám připomínají minulost. Mezi ně patří i myslivecká chata Výrovka. Už málokdo ví, že část tratě při cestě do lesa Lotrůvky po levé

straně, je stráň pojmenovaná Radovánky. Kde se tento název vzal? Koncem minulého století byla stráň osázena třešněmi (několik stromů je tam dodnes) a na konci školního roku se zde konaly výlety dětí se všemi radovánkami, které školní výlety mají dodnes. Stráň po čase zarostla lesem - najdete zde borovici hedvábnou a na vrcholu stráně dřevěnou roubenou chatu, kterou postavili myslivci.

V roce 1952 se na členské schůzi rozhodli na tomto místě postavit mysliveckou chatu s věžičkou pro výstřel z brokovnice na hubení dravců. K lákání dravců a ptáků škodících na hnízdech koroptví a bažantů sloužil živý výr, kterého chovala myslivecká společnost. Výr připoutaný na malé berličce reagoval na přilétavající ptáky a titi byli loveni výstřelem z věžičky chaty. Odtud tedy odvozen název chaty - Výrovka. Už 30 let je tento způsob lovu zakázán, neprovozuje se a dravci se stali chráněnými živočichy. Chata sloužila a ještě slouží za nepříznivého počasí jako útolek pro myslivce při pochůzkách a lovu v revíru nebo při členských schůzích Mysliveckého sdružení.

Iniciátory výstavby chaty byli p. Karel Havránek a Karel Melichar. Plány na výstavbu zpracoval ing. Oktáv Dlapka a její model vyhotovil K. Havránek za přispění K. Melichara a Jana Pacholík st. Iničiátoři výstavby měli hlavní oporu v členech výboru, zvláště u Jana Chudíka, Aloise Homoly a Jana Pacholík st.

Od jara 1952 se začalo s budováním srubové chaty na lesní půdě Státních lesů (parcela č. 3414) - trať Lotrůvka - Radovánky. Potřebné dřevo bylo získáno koupí a darem místních rolníků a opracováno na místě stavby. Žádost o povolení stavby s přístřeškem a nákresem situace 1:2880 byla podána okresnímu národnímu výboru v Brně 7.5.1952. V loňském roce (2002) oslavila tedy Výrovka svou padesátku. V tomto roce (1952) byly vybudovány základy a počátek stavby do výše 1 m - pod okna. V létě položena cihlová podlaha p. Teodorem Prokšem a Vincentem Čejkou. Před tím byl vykopán sklípek k provozu chaty pod společenskou místností s padacími dveřmi. V létě bylo pokračováno v další výstavbě, vybudování krovu. Ten byl zalaťován a chata byla pokryta vlnitým eternitem. Hrubá stavba byla dokončena 23. srpna 1952. Současně byl upraven i terén okolí chaty. Chata dostala evidenční číslo 1214 u Místního národního výboru.

V roce 1953 již od února se pokračovalo v dokončování interiéru chaty. Příprava trámů a desek na vnitřní obložení stěn a věže Výrovky, zhotovení oken a okenic. V dubnu byla vyčištěna studánka pod úbočím lesa u lotrůvské cesty pro odběr pitné vody, v červnu instalován hromosvod. V neděli 9. srpna 1953 byla chata slavnostně uvedena do užívání mysliveckou společností za účasti členů a veřejnosti. Slavnostní projev měl jeden z nejstarších myslivců p. František Perna.

Střelický občan, řezbář - umělec, laureát st. ceny p. Heřman Kotrba mile překvapil mysliveckou společnost ušlechtilou pozorností tím, že jí věnoval řezbářské dílo - plastiku ve dřevě, nazvanou Sněm zvěře. Plastika byla zavěšena na východní straně věže Výrovky pod oknem. Sněm zvěře vyjadřuje upřímný vztah k přírodě a myslivosti. Je vkusným doplňkem chaty a přispívá zároveň nevztávanou přirozeností ke zpestření přírody právě na tomto místě - Radovánkách - nad Lotrůvkou, odkud je daleký rozhled z navrší na jižní a západní obzor lesů.

Michal Nováček

Pověsti a historiky

Pověst o Zabitém žlebu

Zabitým žlebem je nazýván temný kus lesa se nachází na jihovýchodě Střelice. Svě jméno si vysloužil pro událost, která má několikero výkladů. Jeden výklad tvrdí, že zde byli pobiti střeliční občané, kteří se zde schovali v době obléhání Brna Švédy, druhá, že se tato událost stala za třicetileté války. V jaké době se událost stala však nelze z určitostí říci, neboť se pověst tradovala ústním podáním a o mnoho let byla zapsána do pamětní knihy obce. Ta ji popisuje přibližně takto: 16. srpna LP 1619 vpadli do Střelice protestanští buňci, kteří osadu vykradli, plenili a požárem ničili. Obyvatelstvo se ze strachu před tímto zuřivým nepřitelem i s majetkem do blízkých lesů ukryli, takže v obci nikdo nebyl. To nepříteli ještě více podráždilo. Jal se jej tedy v lesích hledati až lid ukrytý našel prozrazen békotem skotu a řvaním dobytka. Tehdy nastal ukrutný zápas. Kdo se nespasil útěkem byl nelítostně zavražděn. Tělesné pozůstatky byly pak ve společném hrobě pohřbeny a na památku toho činu hrozného postavena Boží muka. Před mnoha lety se dokonce údajně při kácení lesa probořila horní vrstva země a v jámě, která vznikla, našli lidé kostry. Dvě dospělé a jednu dětskou. Byly mezi nimi zřetelně viditelné kruhy. Tyto kruhy si vysvětlili lidé tím, že uprostřed pozůstatků ležel chléb. Mohli být nemocní na choleru a tam takto skonali.

Mrtvá židovka

Pantáti chodívali na čtvrták do palírny, k židovce Síglové (Válkova hospoda). Tehda zemřela židovce matka a židé se nesměli nechat pohřbit v rakvi, obvykle se mrtvé tělo jen omotalo pruhy bílého plátna a tak se uložilo do země. Nebožtík se musel už několik hodin po smrti (na to byl přísný předpis) převést na židovský hřbitov a nezáleželo na tom, zda byl den či noc. Tehdy se židé z blízkého okolí nechávali pohřbit na židovském hřbitově v Ivančicích. Špimounkův dědeček zapřáhl ještě za tmy koně, na vůz mu naložili mrtvé tělo stařeny zavinité v plátně a děda jel přes Tetčice a Neslovice na místo určení. Je to kopcovitá krajina a na silnici vůz navíc pořádně drncal. Naráz se děda otočí a vidí, že se židovka na voze vztýčuje. Jakmile se děda s vozem pohnul, pohnula se i ona. Děda vyskočil z vozu a jak vyskočil, tělo se hned položilo. Pak však sebou trhnul kůň a tělo se opět pozvedlo! Děda se bál k vozu vůbec jen přiblížit, myslel si, že židovka ožila. Nakonec si musel dodat odvahy a jít k vozu. Jak se mu ulevilo, když zjistil, že se plátno natočilo na kolo a tím se mrtvé tělo při pohybu kola zvedalo. Ulehčeně vytrhl plátno z kola a vykřikl „Leži!“ a dovezl už pokojně mrtvé tělo k místu posledního odpočinku.

Hrdina Tónek

Jednou, to ještě nebyla postavena železnice se stalo toto: U rejchota (řídícího školy) bydlel jeho vzdálený příbuzný, říkali mu Tónek. Tenkrát se ještě chodívalo na vojnu na 12 roků, voják si za tu dobu odvykl jakékoliv práci a už se mu nic pořádného dělat nechtělo. Proto vyhledával lehčí služby, podobně jako rectorův Tónek. Tónek měl koně, kterému se říkalo ARON, což bylo na tehdejší dobu nezvyklé a s tímto koněm dělal Tónek všechny lehčí práce. Střelická obec měla tenkrát vypůjčené peníze od majitele troubského dvora, který byl současně majitelem dvora

na „Kévalce“. Střeliční pantáti museli každý podzim tomuto majiteli odvádět splátky a současně úroky. Byla to vždy pěkná suma peněz. Peníze se navíc musely předat majiteli osobně, tak říkajíc z ruky do ruky. Tenkrát byla strašně nejistá doba, přepadávalo se a loupilo, všechny cesty byly nebezpečné. A radní měli velkou starost, kdo peníze do Troubska zanese. Když se to doneslo Tónkovi, nabídl jim své služby. Prohlásil: „Já vám to tam zanesol!“ Radní si nebyli jisti jeho dobrou vůlí, ale on je ubezpečoval: „Dyž to řekno, tak to udělám!“ A udělal. Na troubský dvůr se mohlo přijít až po šesté hodině večerní, na podzim však už v tuto dobu bývá tma. Jednoho dne tedy Tónek dostal od radních peníze, radní ho šli ještě kus cesty vyprovodit, tak asi ke kříži co stojí před Benzinou, a pak se otočili a šli zpět. Nedošli daleko, když slyší Tónkův hlas: „Zlodějové, kde ste, pote, neso peníze!“ Radní byli zelení strachem a nad čtvrtákem v šenku si posteskli, že asi obec o peníze přijde. Jaké bylo jejich překvapení, když se Tónek vrátil s dobrou zprávou, že peníze předal a že o tom nese tady potvrzení! Všichni v hospodě se na Tónka dívali jako na zjevení. On se jen smál a na jejich dotazy říkal: „Proč bech se bál, může být ještě někdo horší než já?“ A byl pánem večera. Toto se stalo v hospodce, která kdysi stávala na místě dnešního stavení č.p. 100. Tahle hospůdka zanikla, jakmile se otevřel hostinec na rathózu - v místě dnešního obecního domu.

Obecní kanec

Obec měla obecního kance - plemeníka, kterého vždy vodil obecní sluha k prasnicím. Tato příhoda se stala někdy v roce 1940. Kanec jednoho dne uhynul na červenku. Byl to pořádný kus, vážil kolem tří metráků. Uhynulé dobytče se muselo zakopat, odvezli je tedy na mrchoviště, kde se uhynulá zvířata zakopávala. Místo je na začátku Lotrůvky a je dodnes patrné. Když vcházíme do lesa, vidíme po pravé straně hluboké muldy. Tam bývalo pohřebiště zvířat. Když byl kanec zakopán, doslechli se o tom cigáni a hned přijeli do obce, nemeškali a kance vykopali. Naložili ho na vůz a chtěli projet obcí. Radní byli o jejich úmyslu vyrozuměni a proto cigánům bránili při vstupu do obce. Jenže, když se podívali, tak místo rumělkového kance vezli cigáni kance pěkně bílého - zem z něho všechno mezitím vytáhla. Pan Vašulín, který byl nejstarší z radních, byl mluvčím a rozhodně trval na tom, aby cigáni kance neodváželi. Cigáni vyslechli argumenty protivníků a hájili se tím, že řezníkem tohoto zvířete byl Pánbůh a ten že není takovým fušerem jako lidé a proto je teď kančí maso dobré a požitelné. Radní nakonec cigány přes obec pustili. Ti i se svým nákladem se utábořili pod nebovidskou skalkou, odkud záře ohně prozrazovala, že měli veliké hody.

Bojácny císař

Císař pán, který navštívil Střelice se bál jet vlakem přes tenkrát nový bránický most, proto vystoupil z vlaku na nejbližší zastávce před Bránicemi, jež se tehdy nazývaly Německé Bránice a železniční stanice sama nesla název Kounice-Ivančice a jel do této stanice autem. Střeliční občané a školní mládež čekali na císaře na silnici, provolávali hesla na přivítanou, císař vystoupil z vlaku a prošel se po nataženém koberci na peróně spolu se svým pobočníkem. Pobočník dbal úzkostlivě o to, aby držel s císařem krok a ani v nejmenším se neodchýlil. Tak tohle bylo v roce 1912. A v roce 1929 můžeme na fotografii vidět, jak se z okna vlaku

ve Střelicích vyklání náš první prezident T.G.Masaryk. Na nádraží ho jménem občanů vítal pan starosta Smutný z č. 95 a za legionáře pan Antonín Novák. O nějaký rok později měli střeliční občané ještě možno vítat pana prezidenta u Veselky. Každý prezident se choval velmi přirozeně, byl lidový a cítil se mezi obyčejnými lidmi doma.

Nářečí a pořekadla

Střelice patří k několika obcím městské a příměstské oblasti Brna, v nichž se dodnes aspoň zčásti udrželo kulturní dědictví minulých generací, projevující se dosud živým místním nářečím, písněmi, tanci, některými dochovanými zvyky.

Místní nářečí považujeme za jihozápadní odnož nářečí hanáckého, o čemž svědčí všeobecné užívání samohlásek e, é namísto i, í nebo y, ý, dále užívání samohlásky o, ó, namísto u nebo ou, užívání koncovek -a namísto -e a -ó namísto -í a předsouvání souhlásky h nebo v ve slovech začínajících souhláskou. Jako příklady uvádíme nářeční výrazy: cezí, zema, cép, sétko, rebník, vekládat, potna, hroška, bóda, sómrak, lavica, palica, majó, dělajó, hano, hani, voves, voběd a podobně. Typické je také mírné krácení délek samohlásek na konci slov, jako například krátky, dlóhy, i záměna délek samohlásek ve slovech není, Jéziš, a podobně, popřípadě změna krátké samohlásky v dlouhou - Éva, bél atd. Ukázkou mluvy jsou dodnes používané nářeční výrazy: bábí, bábín - babička, babiččin, bacóch - koláč, bloják - jedovatá houba, brablenec - mravenec, brabók - brouk, hadrlák - výkupce odložených textilií, jablóška - brambory, hošák - škvor, kanička - tkanička, potichóčku sa přičalópat - tiše se přiblížit, póčina, póčňák - pavučina, škviřit se - šklebit se, vevrbit se - znenadání se objevit, zapackat - zakopnout, žabina - neznámá houba, záměti - závěje, v zápačó - v trvalém stínu, žochlat - nesrozumitelně mluvit. Blízkost města Brna, nemálo přispěla k znešvaření místního nářečí zkomoleními německých slov, jako jsou například: firhaňky - záclony, fajermón - protipožární štít, kemka - česaná příze, konc - docela, kór - vůbec, krót - právě, ksicht - obličej, pliftaška, šrajtofla - tobolka, peněženka, sesla - židle, šjajcuke - brusle. Jako příklad slangových zkomolenin uvádíme výrazy týkající se železnice: glajze, šíny - koleje, hajzipón - železnice, šraňky - závory, štreka - dráha, švelere, šlipre - pražce, vechtróz - hradlo, vexpl - vyvýška.

„Ten žere jako prajs“

Toto rčení zůstalo ve Střelicích z dob, kdy se k obci blížili prušáci a po obci se rozléhalo volání: „Hotíkete peisi dó, na co přídó, zežeró“.

„Kadlátky začínají modrat a tesaři se zedníkama začínají blednout.“

Když zrály kadlátky (švestky), končila sezónní práce a tito řemeslníci obcházelí okolní tancovačky a vyhrávali.

„Dé vám pánbů dobró noc a te Kačo přikládé.“

Tohle pořekadlo vzniklo při vaření povidlí, trnek, jak se říkávalo. To hospodně vařily nepřetržitě ve dne a v noci, přikládalo se pod kotlínu dříví. Děti chodily na lízačku odpoledne a dospělí pak večer.

„Děvče toho si neber, ten má hubu jak šléfří.“

Šléfří neboli brusíči, kteří obec navštěvovali, byli velice veselí chlapíci a víc mluvili, jak pracovali.

Akce ve Střelicích

Na WWW stránkách obce Střelice na adrese www.streliceubrna.cz byla vytvořena databáze akcí, které se v naší obci mají konat. Stránka je veřejná a i přidávání nových akcí je přístupné široké veřejnosti a je zdarma. Pokud tedy plánujete kulturní, sportovní či společenskou akci, pak využijte této možnosti propagace své akce. Databáze akcí slouží také k efektivnímu plánování akcí, aby se vzájemně nekryly. V jednoduchém formuláři vyplníte název akce, datum a čas konání a popis akce. Po odeslání se vaše akce ihned objeví v databázi akcí a zobrazí se na stránkách obce Střelice.

Diskotéka

Sokol Střelice pořádá v neděli 2. února 2003 diskotéku. Začátek je od 17:30 hodin v sále Sokolovny. Vstupné 20,- Kč.

IX. reprezentační ples školy

Základní škola Střelice pořádá v pátek 7. února 2003 ve 20 hodin v sále Sokolovny IX. reprezentační ples školy. K tanci hraje kapela p. Kratochvíla. Polonéza, taneční vystoupení, tombola. Vstupné 40,- Kč, místenka 10,- Kč. Vstupenky s místenkami lze zakoupit prostřednictvím žáků školy nebo denně od 8 do 15 hodin na ZŠ ve Střelicích. Srdečně zvou učitelé.

Tradiční ples ÚSP

Ústav sociální péče ve Střelicích pořádá v sobotu 8. února 2003 ve 13 hodin Tradiční ples v sále Sokolovny ve Střelicích. Vázení přátelé, srdečně Vás na tento ples zveme. Program zahrnuje vystoupení svěřenců ústavu, hudební a taneční skupiny, tanec při živé hudbě, volnou zábavu a tombolu. Srdečně se těšíme na setkání s Vámi. Děkujeme za finanční příspěvky. Vedení ústavu.

Koncert Rock Pop

Sokol Střelice srdečně zve všechny příznivce rocku na přehlídku střelických kapel. Koncert se bude konat v Sokolovně 22. února 2003 od 17:30 hodin. Vstupné 20,- Kč.

Dětský maškarní ples

Milé děti, i letos vás Sokol Střelice srdečně zve na Maškarní ples, který se bude konat v neděli 23. února 2003 od 14:30 hodin v sále Sokolovny. Poproste rodiče, aby Vám připravili masku a přijďte i s nimi si zatancovat a pobavit se. K tanci bude hrát střelická skupina Šok. Vstupné dobrovolné.

Setkání střelických seniorů

Dříve než nám začne práce na zahradě a než nás sluníčko vytáhne někam ven, sejďeme se v teple střelického Obecního domu, abychom si něco poučného a zajímavého poslechlí, navzájem se viděli a spolu si popovídali při šálku kávy. Srdečně všechny zveme a těšíme se na neděli 23. února 2003 v 15 hodin.

Markovi, M. Smutná

Tradiční maškarní ostatky

Fotbalový oddíl Sokola Střelice pořádá v pátek 28.2.2003 ve všech prostorách Sokolovny Tradiční maškarní ostatky. Začátek je ve 20 hodin. Masky vstup zdarma. Nástup masek v 21 hodin. Vstupenky s místenkou a večerí lze zakoupit od 16.2. v restauraci v ceně 100,- Kč. K tanci a poslechu hraje skupina Krtek. Cena vstupenky v přímém prodeji činí 50,- Kč.

Pro dobrou náladu

Chlápek jel takhle domů autem a překročil rychlostní limit. Tedy, to byl právě důvod, proč se za ním rozjel policejní auto. Pomyslel si, že se svým autem mu určitě dokáže zdřhnout. Dupl na plyn a začala honička. Když už se řítíl stoosmdesát, řekl si že by to nemuselo dopadnout dobře a zastavil. Policajt přišel k okýnku a povídá: „Chlape, já mám dneska blbej den, jsem šíleně unavenej a nechci nic jinýho, než už se dostat domů do postele. Jestli máte nějakou dobrou výmluvu, tak sem s ní a můžete si jet po svém.“

Chlápek se na chvíli zamyslel a povídá: „Víte, před měsícem mi utekla žena s policejním důstojníkem. No, a když jsem v zrcátku viděl vaše auto, myslil jsem, že vy jste ten policajt a chcete mi ji vrátit.“

Policista zastaví mladou řidičku:

„Nevíte, co znamená tato dopravní značka?“

„Nevím, ale zeptejte se támhle v trafice, ten děda ví všechno možné.“

Zajímavost pro bystření mysli

Řešení hádanky o topinkách z minulého čísla:

1. krok: 1.T/1.strana + 2.T/1.strana = 30 sec
2. krok: 3.T/1.strana + 2.T/2.strana = 30 sec
3. krok: 1.T/2.strana + 3.T/2.strana = 30 sec

Celkem tedy jsou všechny 3 topinky opečené za 90 sec.

Další hádanka je pro změnu poněkud těžší než odpočinková vánoční, a sice o prodeji vajíček na trhu.

Vajíčka

Prodávačka na stánku prodává vajíčka. Přijde k ní 1. kupec a ten si koupí polovinu vajíček a k tomu půlku vajíčka. 2. kupec si koupí půlku zbytku a půlku vajíčka. 3. kupec si koupí půlku zbývajícího zbytku a půlku vajíčka. Nezbylo ani jedno! Kolik vajíček bylo na začátku?

Pokusme se tento zajímavý problém vyřešit!

Moudrost neumírá na stáří

Třebaže nestačí síly, přec snahu je potřeba chválit.

Ovidius

Musíme využít času, čas rychlým během se řítí.

Ovidius

Pro naše kuchařky (i kuchaře)

(i únorové zabíjačky lákají)

Plněný vepřový bůček

2 kg vepřového bůčku, sůl, kmín, česnek (nebo česneková pasta).

Nádívka: 30 dkg mletého vepřového masa, 10 dkg slaniny, 10 dkg šunky nebo šunkového salámu, případně i párek, 4 vejce, pažitka, 2 housky, 1/2 šálku mléka, 2 lžice zmrazeného hrášku s mrkví, špetka muškátového květu nebo kari koření, špetka pepře, sůl.

Bůček omyjeme, osušíme a prořízneme v něm opatrně otvor tak, aby ostatní maso zůstalo neporušené a náplň nevytékala. Slaninu nakrájíme na kostičky, rozškvaříme, přidáme uzeninu, osmahneme, vyklepneme 2 vejce a necháme je zhoustnout. Smaženici zamícháme do umletého vepřového masa, přidáme housky předem namočené do mléka, 2 syrová vejce, zeleninu, koření a sůl. Dobře promícháme a nádivkou naplníme otvor v bůčku (zbude-li nám trochu nádivky, upečeme ji vedle bůčku jako sekanou). Potom ho zašijeme nebo dobře spícháme jehlicemi, aby náplň nemohla vytékat. Naplněný bůček vložíme na pekáč, podlijeme vodou a pečeme za občasných podlití a přelití vypečenou šťávou asi 2 hodiny v horké troubě. Po vyjmutí z trouby maso kolem kostí nařizneme a kosti lehce vyjeme. Dozlatova upečený bůček necháme vychladnout (což trvá asi 12 hodin) a krájíme na plátky.

Podobnou nádivkou můžeme plnit maso z vepřové kýty, telecí hrudi nebo jehněčí kýty. Jako obměnu můžeme přidat nadrobno nakrájené uzené maso, na másle dušené žampiony, sterilovanou kapii nebo natvrdo vařené bílky tak, aby náplň tvořila hezkou mozaiku. Plněná masa podáváme jak studená, tak i teplá, přelítá vypečenou šťávou, s přílohou různě upravených vařených nebo pečených brambor, s bramborovými saláty apod. Nepodáváme-li studený bůček nakrájený na plátky na míse jako součást studeného stolu, můžeme jej upravit na talířky na listy hlávkového salátu a obložit čerstvou zeleninou, sterilovanými okurkami či kapiemi nebo zeleninovým salátem.

Dobrou chuť!

Nové knihy v obecní knihovně

Pro dospělé

Beletrie

J. Deveraux	Ve stínu moruše
G. Doušová	Vídláčka z Chytrava
C. Harrod-Eagles	Dynastie Morlandů 18. díl
M. Kubátová	Sny pod kloboukem
S. Monyová	Krotitelka snů
S. Monyová	Poslední extáze
C. Proctor	Šepot nebes
J. D. Robb	Smrtící spiknutí
D. L. Sayersová	Lásku a vraždu neutajíš
M. Smetana	Sokyně

Naučná

S. Loveček Lichtag	Čekání na bílou smrt
B. Vurm	Tajné dějiny Evropy 3.

Dětská

Beletrie

E. Blytonová	Tajemství záhadného balíčku
J. Clevin	Jakub a Jáchym zachránci
L. Lanczová	Pár minut lásky
L. Lanczová	Pohádky ze Sluníčka
L. Stínil	Sázka o lásku
Krtek jde do školy	(leporela)
Tvary a protiklady	(leporela)

Naučná

A. Lastová	Kouzlíme se spínacím špendlíkem
O. Růžička	Hasiči